

כלי להערכת מתמחים

הכלי להערכת מתמחים מבוסס על המרכיבים הקיימים בכלי להערכת מורים. יחד עם זאת, בתהליך התאמת הכלי להערכת מתמחים בהוראה הוחלט שלא להעריך מתמחים בשלושת המרכיבים הבאים: עבודת צוות והשתלבות בפעילויות/משימות בית ספריות; שותפות עם גורמי סיוע; תכנון ההוראה והלמידה תוך התייחסות לקשיים אופייניים.

מדד-על 1: תפיסת תפקיד ואתיקה מקצועית

- הזדהות עם תפקיד ההוראה והחינוך**
- מחויבות להצלחת כל התלמידים בהיבטים: הקוגניטיבי, הרגשי, הערכי והחברתי
  - מכוונות להטמעת ערכים וביטויים בתהליכי הוראה-למידה
  - קוד התנהגות ואתיקה מקצועית

- מחויבות לארגון ולמערכת**
- השקעה בהוראה
  - אחריותיות / כתיבת תכנית עבודה ומתן דין וחשבון על ביצועה
  - שיתוף הורים בהיבט החינוכי-לימודי

מדד-על 2: תחום הדעת

- ידע בתחום הדעת ובהוראתו**
- בקיאות בתחום הדעת ובהוראתו ושימוש בשפה מקצועית
  - הכרת תכנית הלימודים של תחום הדעת
  - התאמת משאבים ותהליכי הוראה למאפייני תחום הדעת ולמאפייני התלמידים
  - קישור לתחומי דעת אחרים

מדד-על 3: תהליכים לימודיים וחינוכיים

- תכנון ההוראה וארגונה**
- מטרות השיעורים והתאמתן לתנאים
  - התנהלות השיעורים: מבנה, ניצול זמן וגמישות

- דרכי הוראה, למידה והערכה**
- עבודה דיפרנציאלית לקידום המחויבות ללמידת כל התלמידים
  - מגוון דרכי הוראה, למידה והערכה
  - טכנולוגיות תקשוב בהוראה ובלמידה (ICT)
  - הפעלות לטיפוח חשיבה מסדר גבוה
  - פעולות ליצירת מעורבות של תלמידים בהיבטים חברתיים וערכיים
  - השתתפות התלמידים ויחסי גומלין בכיתה
  - מתן משוב מקדם למידה
  - משוב לשיפור ההוראה

- סביבה תומכת למידה**
- חזות הכיתה וארגונה
  - סביבה לימודית מפעילה
  - קביעת כללים בארגון הכיתה וניהולה
  - מהות הקשר מורה-תלמיד ושגרת מפגשים

מדד-על 4: שותפות בקהילה מקצועית

- קהילה מקצועית בית ספרית**
- למידה משותפת ורפלקציה

- קהילה מקצועית בתחום הדעת**
- השתתפות במסגרות לפיתוח מקצועי ויישום הלמידה
  - מעורבות בקהילת תחום הדעת

מדד-על 1: תפיסת תפקיד ואתיקה מקצועית

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
1.1 תפיסת תפקיד ההוראה והחינוך			
<p>מחויבות להצלחת כל התלמידים בהיבטים: הקוגניטיבי הרגשי הערכי החברתי</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מבצע את תפקידיו ברמה הטכנית בלבד ▪ מתעלם מהיבטים ערכיים, רגשיים וחברתיים בהתפתחות התלמידים. ▪ אינו מגלה מחויבות להגיע לתוצאות ואינו מקבל עליו אחריות להישגי תלמידיו. ▪ מתעלם בהתנהגותו מהשונות שבין תלמידי הכיתה בהיבטים השונים 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מתייחס באופן אחראי לתפקידי ההוראה והחינוך וממלאם כפי הנדרש. ▪ מטפח מיומנויות חברתיות במסגרת השיעור ▪ מנהל דיון משמעותי עם התלמידים בהיבט הקוגניטיבי, הרגשי, הערכי והחברתי. 	
<p>מכוונת להטמעת ערכים וביטויים בתהליכי הוראה-למידה</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מכוון להטמעת ערכים הומניים 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ פועל להטמעת ערכיים הומניים בקרב תלמידיו ▪ מבטא בפעולותיו רגישות לגיוון ולשונות חברתית. 	
<p>קוד התנהגות ואתיקה מקצועית</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ כלל אינו מבחין בכללי האתיקה ובצורך להתייחס אליהם במהלך ההוראה והעבודה בבית הספר 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ פועל תוך שמירה על כללי אתיקה מקצועית בתחומים הבאים: · יחסיו עם תלמידים, יחסיו עם הורים, יחסיו עם עמיתים 	
1.2 מחויבות לארגון ולמערכת			
<p>השקעה בהוראה</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מבחין ביעדים בהוראה ואינו משקיע מאמץ בהשגתם 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ משקיע זמן ומאמץ בהצבת יעדים ובעמידה בהם 	
<p>אחריותיות / כתיבת תכנית עבודה ומתן דין וחשבון על ביצועה</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מכין תכנית עבודה כנדרש. ▪ אינו מנהל מעקב שיטתי אחר הביצוע וההישגים של תלמידיו. ▪ אינו מאפשר שקיפות ובקרה על העשייה שלו ועל הישגיו. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מכין תכנית עבודה שנתית ▪ מציב יעדים אופרטיביים העונים על צורכי תלמידיו. ▪ מדווח לרכז המקצוע/השכבה על מידת העמידה בתכנית העבודה. 	

מדד-על 1: תפיסת תפקיד ואתיקה מקצועית

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
שיתוף הורים בהיבט החינוכי-לימודי	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מוסר מידע להורים על תכנית הלימודים. ▪ אינו מקפיד לעדכן את ההורים באופן סדיר בדבר תפקוד ילדיהם (הורים מגלים שיש בעיות רק כשהן כבר ברמת משבר). ▪ מסתייג באופן גלוי ממערבות הורים. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מוסר להורים מידע שוטף ועדכני על התכנית הלימודית והחינוכית. ▪ מעדכן את ההורים באופן סדיר בדבר תפקוד ילדיהם. ▪ יוזם וממסד שותפות של הורים בתכנון ובהפעלה של פעילויות כיתתיות. 	

מדד-על 2: תחום הדעת

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
2.1 ידע בתחום הדעת ובהוראתו			
בקיאות בתחום הדעת ובהוראתו ושימוש בשפה מקצועית	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מבחין בעקרונות, במושגים ובתהליכים מרכזיים בתחום הדעת. ▪ שפתו המקצועית שגויה 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ בקיא ברמה הנדרשת בעקרונות, במושגים ובתהליכים מרכזיים של תחום הדעת. ▪ מתבטא בשפה מקצועית תקינה בעל פה ובכתב. 	
הכרת תכנית הלימודים של תחום הדעת	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מכיר את תכנית הלימודים של תחום הדעת. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ בקיא בתכניות הלימודים של תחום הדעת. 	
התאמת משאבים ותהליכי הוראה למאפייני תחום הדעת ולמאפייני התלמידים	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מתכנן את ההוראה. ▪ אינו מתאים את פעילויות ההוראה- למידה לנושא הנלמד. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ משתמש באמצעים מותאמים להוראת תחום הדעת. 	
קישור לתחומי דעת אחרים ו / או להיבטים ערכיים	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מקשר את הנלמד לתחומי דעת אחרים 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מקשר את הנלמד לתחומי דעת אחרים. ▪ נותן ביטוי להיבטים ערכיים העולים מהתכנים הנלמדים. 	

מדד-על 3: תהליכים לימודיים וחינוכיים

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
3.1 ניהול ההוראה וארגונה			
מטרות השיעורים והתאמתן לתנאים	<ul style="list-style-type: none"> אינו מתכנן מטרות לשיעוריו אינו מגדיר את מטרות השיעורים שלו. 	<ul style="list-style-type: none"> מגדיר את מטרות השיעורים בהתאם ליעדי תכנית הלימודים. מטרות השיעורים מותאמות לרמת התלמידים בכיתה. 	
התנהלות השיעורים : מבנה, ניצול זמן וגמישות	<ul style="list-style-type: none"> השיעורים מתנהלים באופן אקראי, ללא מבנה בהיר. זמן השיעורים אינו מנוצל באופן יעיל. השגרה הכיתתית אינה ברורה, התלמידים אינם יודעים מה מצופה מהם. המורה נצמד בנוקשות לתכנית השיעורים ואינו מגלה גמישות. 	<ul style="list-style-type: none"> השיעורים בעלי מבנה ותוכן בהירים, ונגזרים ממטרותיהם. המורה מנצל ביעילות את זמן השיעורים. מגלה גמישות במהלך השיעורים ועושה התאמות. 	
3.2 דרכי הוראה, למידה והערכה (הל"ה)			
עבודה דיפרנציאלית לקידום המחויבות ללמידת כל התלמידים	<ul style="list-style-type: none"> אינו מתייחס לצרכים השונים של תלמידי הכיתה אינו מתייחס ליכולות השונות של התלמידים. 	<ul style="list-style-type: none"> יש בכיתתו ביטויים לעבודה המותאמת לצרכים השונים של התלמידים ולכישוריהם. 	
מגוון דרכי הוראה, למידה והערכה	<ul style="list-style-type: none"> משתמש במגוון דל של שיטות ואמצעים בהוראה אינו משתמש במגוון כלי הערכה 	<ul style="list-style-type: none"> משתמש בשיטות ובאמצעים שונים להוראה (הוראה פרונטאלית, דיון, מטלות, שימוש בעזרים שונים וכו') המתאימים למטרות השיעור. במהלך הוראתו משתמש בכלי הערכה. 	

מדד-על 3: תהליכים לימודיים וחינוכיים

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
טכנולוגיות תקשוב בהוראה ובלמידה (ICT)	<ul style="list-style-type: none"> אינו משתמש בהוראה במחשב (שולחני או נייד). אינו משלב טכנולוגיות תקשוב בהוראה ובלמידה. 	<ul style="list-style-type: none"> משתמש, לעיתים, בסביבות מתוקשבות לצרכי תקשורת בהיבט אישי ומקצועי (למשל: דואל, קבוצות דיון). משתמש, לעיתים, בסביבות מתוקשבות לצרכי חיפוש ועיבוד מידע. מיישם/משתמש, לעיתים, בסביבות מתוקשבות בתהליכי הוראה ולמידה (התאמת חומרי למידה והפעלתם בשיעור). 	
הפעלות לטיפוח חשיבה מסדר גבוה ¹	<ul style="list-style-type: none"> אינו מעודד רמות חשיבה גבוהות בקרב תלמידיו אינו מעודד חשיבה יצירתית בקרב תלמידיו 	<ul style="list-style-type: none"> מעודד רמות חשיבה גבוהות. מתייחס לתפיסות ולרעיונות העולים מהתלמידים. 	
פעולות ליצירת מעורבות של תלמידים בהיבטים חברתיים וערכיים	<ul style="list-style-type: none"> אינו מעודד את תלמידיו לגלות מעורבות והשתתפות בשיעור מתעלם משאלות ומגילויי עניין מצד תלמידים. 	<ul style="list-style-type: none"> מזמן חומרים מעניינים ורלוונטיים, שיטות הוראה מגוונות, דיונים ו/או הפעלות מתוכננות להגברת מעורבותם של התלמידים. 	
השתתפות התלמידים ויחסי גומלין בכיתה	<ul style="list-style-type: none"> מערב באופן עקבי רק קומץ מועט של תלמידי הכיתה האווירה בכיתתו מתוחה ומקשה על הלמידה: הקנטות, הצקות, מילים קשות וכד'. מתעלם מגילויים של תקשורת בלתי מכבדת 	<ul style="list-style-type: none"> תלמידי הכיתה מעורבים בלמידה. התקשורת הבין אישית בכיתה מכבדת. מגיב כראוי לגילויים של תקשורת בלתי מכבדת בכיתה 	
מתן משוב מקדם למידה	<ul style="list-style-type: none"> אינו נותן משוב לתלמידיו. משתמש במשוב ובהערכה באופן שאינו מקדם את תלמידיו 	<ul style="list-style-type: none"> משתמש בתהליכי משוב והערכה מקדמי למידה. מקצה לתלמידים זמן וכלים לתיקון טעויות, לשיפור ביצועים ולשכתוב תוצרים. (מחזק פעולות חיוביות ומתייחס לנקודות טעונות שיפור; ספציפי, בר-יישום, מעודד ומחזק). 	

¹ כגון: שאלות פתוחות; מתן זמן לחשיבה ולארגון תשובות; עידוד שאלות של תלמידים; שימוש בשגיאות לשם העמקה; זימון השוואות, הכללות והמשגות; שימוש בשפת חשיבה: סיבה, ראייה, השערה; עידוד חשיבה ביקורתית; עידוד יצירתיות; קישור לידע קודם. כלי להערכת מתמחים

מדד-על 3: תהליכים לימודיים וחינוכיים

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
משוב לשיפור ההוראה	<ul style="list-style-type: none"> אינו מתעד את רמת הביצועים ורמת ההישגים של תלמידיו. תוצאות ההערכה אינן משפיעות על תכנון הוראתו. 	<ul style="list-style-type: none"> מתעד את הביצועים וההישגים של תלמידיו. תוצאות ההערכה משפיעות על תכנון ההוראה ועל השימוש במשאבים. 	
3.3 סביבה תומכת למידה			
חזות הכיתה וארגונה	<ul style="list-style-type: none"> מראה הכיתה אינו אסתטי, ולא נעים להימצא בה. אי הסדר בכיתה פוגם ביכולת הלמידה. 	<ul style="list-style-type: none"> הכיתה מאורגנת כך שתשרת ביעילות את הלמידה ואת נוחות התלמידים. מראה הכיתה אסתטי, ונעים להימצא בה התלמידים בכיתתו מקפידים על שמירה נאותה של סביבת הלמידה שלהם. 	
סביבה לימודית מפעילה	<ul style="list-style-type: none"> בסביבת הלמידה אין ביטויים חיצוניים לנושאים הנלמדים. 	<ul style="list-style-type: none"> בסביבת הלמידה יש ביטויים לנושאים הנלמדים, בדרכי ייצוג שונות. 	
קביעת כללים בארגון הכיתה וניהולה	<ul style="list-style-type: none"> אינו מקפיד על קביעת כללים בכיתתו בנוגע להופעה, לוח זמנים והתנהגות בשיעור. בכיתתו ניכרות בעיות משמעת חמורות. מתעלם מהפרות של כללי בית הספר. 	<ul style="list-style-type: none"> מציב ציפיות וכללים בהירים להופעה, לעמידה בלוח זמנים ולהתנהגות התלמידים בשיעור. מצליח לשמור על מסגרת הזמנים של השיעור, תוך טיפול עקבי בהפרת הכללים. 	
מהות הקשר מורה-תלמיד ושגרת מפגשים	<ul style="list-style-type: none"> לא מקפיד על מפגשים סדירים עם תלמידיו. מפגין יחס פוגע ומעליב כלפי תלמידיו. אינו מתנהג באופן שוויוני לכלל תלמידיו אינו ער לצרכי תלמידיו. 	<ul style="list-style-type: none"> מקיים שגרת מפגשים ודיאלוג עם תלמידים. מגלה אכפתיות ומחויבות כלפי התלמידים ומתייחס לכל אחד מהם. נותן מענה מתאים לצרכי התלמידים. 	

מדד-על 4: שותפות בקהילה מקצועית

מרכיבים	מתחת לרמת בסיס	רמה ראויה למתמחה	מעל לרמה ראויה למתמחה נדרש תיאור ההתנהגויות שהן מעל לרמה ראויה
4.1 קהילה מקצועית בית ספרית			
למידה משותפת ורפלקציה אישית	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מתנגד לקבל הצעות לשיפור ההוראה. ▪ אינו פעיל בתהליכי החונכות עם החונך. ▪ מגיב בהתנגדות גלויה ולא עניינית למשוב על ההוראה שלו. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ שותף פעיל בשיחות משוב עם החונך ועם המנהל ▪ מגלה יכולת רפלקטיבית בעבודתו ▪ פתוח לתהליכי משוב ולומד מהם. 	
4.2 קהילה מקצועית			
השתתפות במסגרות לפיתוח מקצועי ויישום הלמידה	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו משתתף בעבודת צוות בית ספרית.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ משתתף במפגשי צוות בית ספריים נדרשים.. 	
מעורבות בקהילת תחום הדעת	<ul style="list-style-type: none"> ▪ נמנע מלהשתתף במפגשים מקצועיים בתחום הוראתו. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ משתתף במפגשים מקצועיים בתחום הוראתו. 	

הנך מתבקש להעריך את עבודת המורה בחמשת ההיבטים שלהלן. ההערכה תיעשה בשתי רמות ביצוע: **מתחת לנדרש / עומד בנדרש**

עומד בנדרש		מתחת לנדרש		
☐	<ul style="list-style-type: none"> - מקפיד על נוכחות מלאה בבית הספר, והיעדרויותיו מוצדקות. - מקפיד על זמני הוראה והפסקות. - מקפיד לתאם היעדרויות. 	☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מרבה להיעדר מסיבות לא מוצדקות. ▪ אינו מתאם את היעדרויותיו. 	א. נוכחות המתמחה בביה"ס ודיווח על היעדרות אישית
☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מקפיד לדווח על אירועים חריגים בשיעור ובחצר בית הספר. 	☐	<ul style="list-style-type: none"> - אינו מקפיד לדווח ולעדכן כנדרש. 	ב. דיווח על אירועים חריגים בקרב התלמידים
☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מקפיד על נוהלי בית הספר. 	☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ נרשמו מספר חריגות מהנהלים. 	ג. הקפדה על נהלים
☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מקפיד לתעד נוכחות, תפקוד והתנהגות של תלמידים. 	☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אינו מקפיד לתעד נוכחות, תפקוד והתנהגות של תלמידים. 	ד. תיעוד נוכחות והתנהגות של תלמידים
☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מתבטא בשפה תקנית בע"פ ובכתב. ▪ בערבית: מתבטא רוב הזמן בשפה ספרותית, בע"פ ובכתב. 	☐	<ul style="list-style-type: none"> ▪ שפתו פשוטה ולא תמיד תקנית (אין מדובר בעולה חדש). ▪ הנחיותיו מבלבלות. 	ה. שימוש בשפה העברית/הערבית